

میزگرد بررسی روش های تولید، مواد اولیه، نوع دوده و آزمون های مستربچ

با توجه به مصرف بالای انواع مستربچ های تولید ایران در صنعت تولید لوله و اتصالات پلی اتیلن، میزگردی با حضور جناب آقای مهندس محسن جمالیان، جناب آقای مهندس بیسوک آقا صحاف امین، جناب آقای دکتر نازک دست، جناب آقای مهندس علیرضا صحاف امین، جناب آقای دکتر معصومی، سرکار خانم مهندس سپیده سهیل پور، سرکار خانم دکتر محبویه شاه نوشی و جناب آقای مهندس حامد جباری از طرف انجمن صنفی لوله و اتصالات پلی اتیلن و جناب آقای مهندس کوشکی رییس انجمن تولیدکنندگان مستربچ و کامپاند از شرکت نوآوران بسپار، جناب آقای مهندس فتح الهی از شرکت پویا پلیمر، جناب آقای مهندس افرازی از شرکت ویژگان بسپار شرق، جناب آقای مهندس منصوری از شرکت رنگدانه سیرجان در دفتر انجمن صنفی لوله و اتصالات پلی اتیلن برگزار گردید که مژروح مطالب عنوان شده را در ادامه می خوانید.

مختلفی استفاده می کردند و حتی نوع دوده ای که استفاده می کردند نیز تفاوت داشت و فرمول آن ها به همین صورت متفاوت بود. امکان این که بشود با یک ویژگی کمی و کفی به آن رسید همه را به یک ترتیب ارزیابی کرد وجود نداشت تقریباً در جلسات ابتدایی که داشتیم، علت آن هم این است که اصولاً نه در ایران در دنیا مستریج یک محصولی نیست که به تهایی قابل ارزیابی بشود.

حتماً باید باید روی محصول تهایی که لوله است با اتصال است تولید با آن انجام بشود و بعد نهایتاً آن محصول تهایی ارزیابی بشود. هیچ مستریجی به تهایی امکان این که بتوانیم ارزیابی کاملی از نظر کفی داشته باشیم واقعاً نداریم. یعنی نه در ایران بلکه در دنیا هم همین است و بعد تمام دوستان من، همکاران که با آن ها صحبت می-کنم هر کدام از آن ها می گویند هنر ما در این فرمول ما است. هر کسی توانسته است حالا با آن تجربه ای که به دست آورده است و توان فنی که به دست آورده است توانسته است در این سال ها به یک فرمولی بررسد که این فرمول اساساً جواب داده است. من این را از این جهت می گویم که در هر صورت بیست سال است که از گروه نظارت و کارهایی که دکتر نازک دست انجام دادند می گذرد و خب قبل از آن هم که با تقریباً ده پانزده سال هم با همین شیوه لوله پلی اتیلن با مواد natural و مستریج تولید شده است و واقعاً هم از نظر کیفیت انواع بازرگانی های مختلف را جواب داده است.

واقعاً مستریج خوب اگر با مواد پلی اتیلن خوب، تولید در فرایند خوب انجام بشود، به یک لوله ای می رسد که وقتی تست ها را پاس می کند تست های ۱۶۵ ساعت، ۱۰۰۰ ساعت، تست های SCG، و بقیه ای را پاس می کند، مشخصاً یعنی این که پس فرایند کار، دارد درست اجرا می شود. در بخش بین الملل هم حتی در کنفرانس هایی هم که انجام می شود، اگر بروج می گوید که من پلی اتیلن مشکی می دهم، از آن طرف کبوت هم می گوید من مستریج ارائه می کنم.

این جنگی است که بین این دو گروه همیشه وجود دارد و البته که در همه ای کشورها هم وجود دارد و هیچ کدام هم نمی توانند الزاماً بگویند واقعاً آن جواب نداده است. الان هم در کنفرانس هایی که دارد مطرح می شود این اتفاقی است که دارد می افتد و در ایران هم اتفاق افتاده است. این که شمانگران کیفیت باشید، این تهدی که شما نسبت به این لوله دارید، خیلی عالی است. ما

مهندس جمالیان: ما اینجا جمع شدیم تا بررسی کنیم که اصلاً وضعیت کیفیت مستریج که داخل کشور تولید می شود، چگونه است و حالا اگر نیاز باشد برخلاف میل باطنی و هدف خود در این مبحث، واردات را انجام بدھیم. به همین منظور با جلسه ای که دو سه هفته‌ی پیش داشتیم قرار شد که ما در قالب یک میز گرد، در خدمت شما بزرگواران باشیم و بینیم که روش های تولید شما، مواد اولیه‌ی پایه‌ی شما، نوع دوده شما چیست و چه آزمون هایی را روی بحث مستریج انجام می دهید. همچنین یک مبحشی هم، پارسال با شما داشتیم که آن بحث تأییدیه بین المللی روی محصول بود که گفتید زمان بر است ولی به هر حال یکی از دوستان گفتند که ما این کار را داریم انجام می دهیم. یک سری حرکت هایی را هم انجام داده ایم و زمان بر است. امروز می خواستیم نتیجه‌ی این را هم بدانیم و براین اساس در خدمت شما هستیم.

مهندس کوشکی: من ابتدا تشکر می کنم از این که دعوت کردید برای تشکیل این جلسه. من چون دستور جلسه مشخص نبود برنامه‌ی خاصی آماده نکرده بودم بیشتر فکر می کردم در این جلسه می خواهد طرح موضوع بشود با این رویکرد در این جلسه آمدم و از قبل چیزی آماده نکردم. این فرمایش شما هم که با یک موسسه ای صحبت شده است و نمونه های تهیه شده ارسال بشود، قطعاً رویکرد درستی است. ما هم اگر بنا است در هزینه‌ی آن مشارکتی داشته باشیم، حالا هم انجمان و هم دوستانی که هر کدام تأمین کننده هستیم، حاضر هستیم که هزینه های آن را انجام بدھیم.

در نامه‌ی قبلی که شما زده بودید در رابطه با کامپند لوله های آبیاری قطره ای بود و صحبتی درخصوص مستریج نبود. کامپند لوله های آبیاری که بود قراربود درخصوص P۴۰ P۲۲ نامه ای زده بودند که لازم است تأییدیه گرفته بشود که خب دوستان شاید تک تک صحبت بکنند کارهایی کردند، ما نمونه‌ی خود را به KIWA فرستادیم و منتظر هستیم که جواب آن بیاید. ولی آن نامه ای که زده بودید برای بحث لوله های آبیاری بود روی مستریج به غیر از یک جلسه ای که فرمودید دو سه سال پیش انجام شد که در آن جلسه کلیات آن صحبت شد.

در مورد همان فرمایش شما که باید یک ارزیابی بشود و برای آن ویژگی هایی تعریف بکنیم که بتواند قابل ارزیابی باشد، براین اساس، ما با سه چهار تا شرکتی که تأمین کننده بودیم و صحبت کردیم، هم آقای افزاری و هم آقای هنریان، هر کدام از دوستان از مواد پایه پلی اتیلنی

مهندس محسن چمالیان

باشد. در واقع حتماً باید فرایند تولید انجام بشود، تست های نهایی روی لوله انجام بشود و بر اساس خروجی های نتایج تست هایی که روی لوله انجام می شود، می توان قضاوت کرد که آیا این کیفیت مناسب است یا نه؟

شاید دلیل آن هم همین است که مثلاً ما در هیچ کدام از استانداردهای چه ASTM و چه ISO را مatasfane هنوز استانداردی برای مستریج نداریم. چراکه استاندارد وقتی وارد می شود دیگر نظر قطعی را می دهد. شما وقتی که مثلاً فرض بفرمایید در مورد لوله های پلی اتیلن استاندارد تدوین می شود، شما بر اساس آن استاندارد می توانید اظهار نظر بکنید که آیا کیفیت لوله خوب است یا نه. ولی برای مستریج هنوز دنیا به اینچنین چیزی نرسیده است. چرا؟ چون لازمه‌ی آن این است که حتماً باید با مواد تلفیق بشود و حتماً باید لوله تولید بشود. خود این باعث شده است که یک مقدار پراکندگی بین شرکت های تولید کننده‌ی مستریج ایجاد کند که به هر حال، هر کسی به سمت فرمولاسیون خودش رفته است و بر اساس آن نتایجی که روی لوله‌ی تولیدی می گیرد، توانسته است که مستریج خود را جا بیندازد. ولی در کنار این، طی این سال‌ها ماسعی کردیم بعضی از خواصی که در مورد مواد اولیه لوله های پلی اتیلن مطرح است، آن‌ها را داخل مستریج بیاوریم، به طور مثال فرض بفرمایید تا ده پانزده سال پیش، کسی تست OIT روی مستریج انجام نمی داد. ولی از زمانی که مثلاً تست OIT سخت گیری آن روی لوله‌ی پلی اتیلن، مدنظر قرار گرفت، این هم جزو آزمون های مستریج آمد و حداقل در قسمت مواد اولیه، تمام ویژگی هایی که در واقع مواد پلی اتیلن

می کنیم این کار را بکنیم. انجمن مستریج یک انجمن نوپایی است. تقریباً سه سال است از شکل گیری انجمن مستریج گذشته است. در ابتدا یک سری مسائل و مشکلاتی داشتیم. فقط همین مشکلات صنفی خود ما، این که خوب کالا دارد به گونه های مختلف قاچاق وارد می شود، مستریج جای کامپاند وارد می شود و کامپاند جای مواد خام وارد می شود، همچنین فشارهای زیادی که اعضا در این خصوص دارند و این موضوع متوجه آنها نیز هست و مسائل مختلفی که وجود دارد و اساساً در بخش واردات مستریج و کامپاند یکسری اتفاق های عجیب می افتد، یعنی اگر شما بعنوان یک تولید کننده هم حتی وارد کنید، مانگران نیستیم. اصلاً اساساً هم در هیأت مدیره بحث سر مثلاً موادی که شما استفاده می کنید نیست، بلکه بحث سر کارهایی است که یک سری افراد دلال و سودجو برای این که صنعت و تولید این مملکت را به زمین بزنند، دارند انجام می دهنند.

از جهت این که شما نسبت به کیفیت حساس هستید، خیلی عالی است و ما هم هر گونه کمکی، چه انجمن، چه بقیه‌ی دوستان و چه مجموعه‌ای که حالا من در آن مشارکت دارم، آماده خدمت و همکاری هستیم.

مهندس افرازی: در ابتدا تشکر می کنم که مارا برای این جلسه دعوت کردید. همان طور که آقای مهندس کوشکی فرمودند، بر خلاف مواد دیگر، در مستریج شما صرفاً بر اساس مشخصات آزمایشگاهی نمی توانید تشخیص بدهید که کیفیت در مستریج خوب است یا نه. بنده می گویم، این موضوع در بهترین حالت با تست‌های اولیه‌ای که در آزمایشگاه انجام می شود، حداقل ۵۰ درصد قابل تشخیص

وجود دارد این است که حالا تاریخ دقیق آن را یاد من می‌آید، دو سه سال پیش و بعد از مجموعه جلسات فنی که در این مورد داشتیم، عملاً بجز یکی دو تا مکاتبه کار دیگری از هر دو طرف انجام نشد. فکر می‌کنم شاید یک تیمی لازم است در این خصوص تشکیل بشود. شما کمیته‌ی فنی دارید. انجمن ماهم کمیته‌ی فنی دارد. از هر دو طرف بر فرض یک نفر مسئول این قضیه بشود و این را مشخص بکنند. چهارچوب‌ها را مشخص بکنند، آن چیزی که مورد توافق است خب در هر صورت، حتی نظرات فنی بین دو تولیدکننده کامپاند هم می‌تواند خیلی متفاوت باشد.

ولی نهایتاً در یک چهارچوبی قطعاً یک توافقی وجود دارد که این چهارچوب می‌تواند معیاری برای اندازه‌گیری کیفیت مستریج باشد. شاید به نظر من اصلاً دو طرف روی این قضیه جدی نبودند که این کار تا الآن انجام نشده است و کافی است حتی یک تیم دو نفره از هر دو طرف تشکیل بشود و این کار انجام بشود. بنظر من این کار انجام شدنی هست.

شرکت‌هایی که مستریج مشکی برای لوله تولید می‌کنند در همین دو سه سال اخیر با توجه به آنالیزی که ما روی این محصولات، مرتب انجام دادیم، در این زمینه بهبود بسیاری را مشاهده کردیم. این را من از طرف خودم می‌گویم حالاً قطعاً بازخورد مشتری‌های ما هم بوده است. این موضوع قطعاً هم به نقطه‌ی صدر نرسیده است و قطعاً قابل بهبود است. باز هم به آن طرفی برویم که نهایتاً مستریج به بهترین وجه به صنعت لوله عرضه بشود. اما یک نکته‌ی آخر که می‌خواستم بگویم و به این مسئله هم مربوط است، این است که ما همیشه در جلسات فنی یک نگاه کاملاً

بحث بنده تنها در خصوص آزمون‌ها نیست، من پارامتر‌های مختلف را مطرح کردم. شما امروز یک بیسکویت که می‌خرید روی بسته‌ی آن نوشته است چقدر شکر دارد. آزمون هم یکی از آن معیارهای مدنظر ماست، در نهایت من هستم که باید محصول خود را در واقع تضمین بکنم. من باید بدانم که تامین کننده‌من دارد چه کار می‌کند

دارند، ما نیز سعی می‌کنیم آن را در مستریج داشته باشیم. البته این باز کامل نیست، یعنی حتماً باید تست نهایی انجام بشود تا بشود راجع به آن اظهار نظر کرد. بنده فکر می‌کنم این که ما مثلاً دنبال این باشیم که بتوانیم یک استاندارد برای مستریج تدوین کنیم که بر اساس آن استاندارد بتوانیم یک مستریج را مورد ارزیابی قرار بدهیم، خیلی اتفاق خوبی است.

مهندس جمالیان: بحث بنده تنها در خصوص آزمون‌ها نیست، من پارامتر‌های مختلف را مطرح کردم. شما امروز یک بیسکویت که می‌خرید روی بسته‌ی آن نوشته است چقدر شکر دارد. حالا اندازه‌ی آن را نمی‌گوییم. می‌گوییم با شکر و آرد و روغن و گلوکز و هرچه که با آن درست شده است را روی آن می‌نویسد. آزمون هم یکی از آن معیارهای مدنظر ماست، در نهایت من هستم که باید محصول خود را در واقع تضمین بکنم. در واقع من باید بدانم که تامین کننده‌من دارد چه کار می‌کند. این فکر نمی‌کنم که حق زیادی و خواسته‌ی زیادی باشد.

مهند فتح اللهی: اول این که خیلی خوشحال هستم از این که مجدد در جمع شما هستم، دوستان عزیز. اولین نکته‌ی این است که به نظر من همان طور که شما فرمودید، همه‌ی کسانی که این جا هستند، برای آن‌ها مستریج مشکی لوله مهم است. برای ما در هر صورت یکی از محصولات اصلی ما است. برای شما هم یکی از مواد اصلی مصرفی که خیلی تأثیرگذار در کیفیت محصول شما است. من فکر می‌کنم مشکلی که الآن این جا

در جریان این مساله قرار گرفتند. ما در جلسه ای در قبلی انجمن در خدمت دوستان مستریج ساز بودیم که مربوط می شود به زمان تدوین استاندارد جدید لوله های پلی اتیلنی در سالهای قبل که بعضی از دوستان جلسه امروز در همان جلسه هم حضور داشتند پس اصلاً مساله جدید و تازه ای نیست.

مهندس علیرضا صحاف امین: ما به همراه کمیته TC1۳۸ که آقای دکتر معصومی دبیر آن هستند، جلسات جنجالی و پرتنش ای را جهت تدوین استاندارد لوله های پلی اتیلنی داشتیم، برای این که مستریج را که داخل استاندارد نبود پذیرنده و علیرغم آن چیزی که شما می فرمایید که در صد خیلی کمی دارد، متاسفانه همین پنج شش درصد اثر بسیار تخریبی روی مواد پلی اتیلنی دارند. چون رزین پایه آن و نوع دوده مشخص نیست. الان ما در دام چیزی که خود ما انجام دادیم افتادیم. چرا؟ چون نمی توانیم یک چهارچوب فنی و دیتاشتی فنی قابل استناد برای هر بچ از شما دریافت کنیم و به ما گزارش کنید. و اولین اشکال اینه که در انجمن شما فرقی بین تولید کنندگان خوب و زیر پله ای وجود ندارد. بینند ما در انجمن خود ۲۶۰ تا تولید کننده داریم. نمی گوییم تولید کننده ای که رده A هست با اونی رده D یک قیمت بدهند.

ما آمدیم برای رشد یکی تولید کنندگان یک سیستم شفاف رتبه بندی گذاشتیم و گفتیم شما که اکسپرورد اروپایی دارید، شما که موادتان خود رنگ است، شما که در آزمایشگاه خود سرمایه گذاری میلیاردی انجام دادی با یک تولید کننده معمولی فرق دارید. اولین اشکالی که به شما وارد است این است که شما چرا اینچنین

فنی را روی مستریج انجام می دهیم و جلو می رویم ولی واقعیت این است که در عمل بعد از این جلسات فنی چیزی که دارای اهمیت است برای خرید مستریج و مصرف مستریج فقط آن مسائل فنی نیست.

عنی همیشه به سمت مسائل اقتصادی می رود و این است که همیشه کار را خراب می کند. عنی همه می مستریج سازهایی که این جا نشستند، بهترین مستریج با دوده ای بسی تایپ کبوت و دگوسرانند. همه می مجوز هارا هم دارد ولی هیچ کس خریدار این مستریج نیست. این مسئله ای است که همیشه نادیده گرفته می شود و می گوییم جلسات ما فنی است. درست است ولی وقتی همه چیز را فنی جلو می بریم هیچ وقت به عمل نمی رسد چون هیچ کسی خریدار آن مستریج نیست. این مستریج را از لحاظ فنی توان تولیدش را داریم و هم مواد اولیه ی آن را می شود وارد کرد و هم لوله ای آن را می شود وارد کرد. تولید آن هم قابل انجام است. همین الان هم مطمئناً همه ای کسانی که این جا هستند این مستریج را در سبد کالای خود دارند ولی کسی خریدار آن نیست. چون به هر حال مواد اولیه ی آن وارداتی است. کیفیت آن هم قطعاً با آن چیزی که الان دارد در بازار مصرف می شود، کاملاً متفاوت است. خواهش من این است که... نمی گوییم همیشه آن را وارد بکنیم ولی آن دیدگاه اقتصادی را کنار فنی باید داشته باشیم. اگر نداشته باشیم در عمل چیزی که این جا نتیجه می گیریم نهایتاً چیز دیگری خواهد شد.

مهندس جمالیان: بحث خیلی جدی تر از این بوده است. این صحبت شش هفت سال است که جریان دارد و در واقع دغدغه ای ما از روزی که پتروشیمی اراک راه افتاد، ما بحث مستریج را داشتیم. و دوستان برای اولین بار ظاهر

مشکی تولید می کنند در سالهای اخیر متأسفانه، کاری انجام نشد. در مورد مطلبی که آقای مهندس افرازی گفتند در مورد این که نمی شود به جز این که آزمون روی لوله انجام بشود، بله نمی شود. باید مستریج ساز یک اکسترودر تولید لوله داشته باشد و لوله تولید کند و خواص را روی لوله تست کند. امکان ندارد شما بتوانید کیفیت مستریج را بدون تولید لوله تست و گزارش کنید. این است که باید با هم دیگر واقعاً بسازیم. نفع این هم اول برای آن کسانی است که دغدغه‌ی کیفیت دارند.

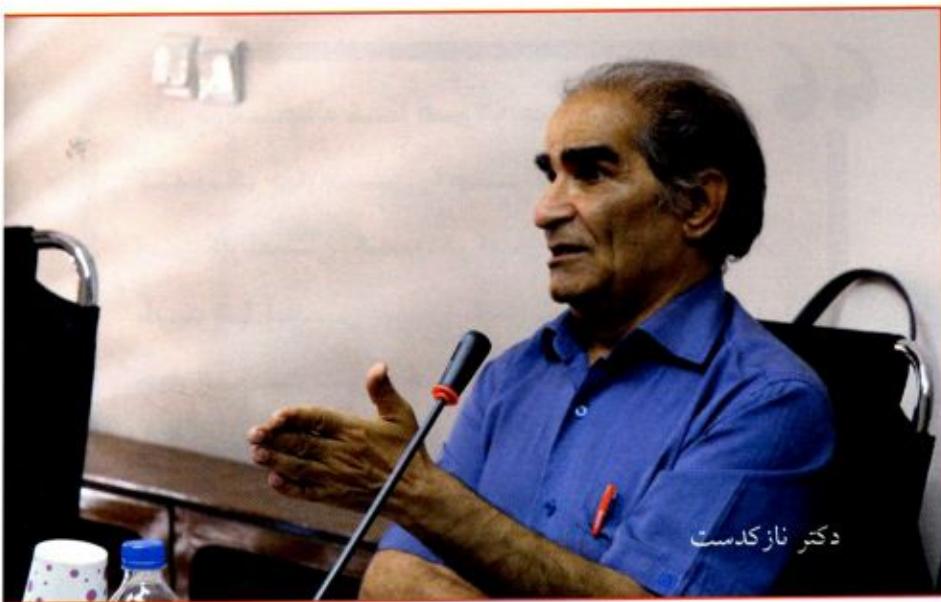
دکترنازک دست: ما داریم در رابطه با یک محصول با طول عمر ۵۰ سال حرف می زیم نه محصول یک ساله که در کوچه و بازار می فروشنند. یک محصول پلی اتیلن که یک محصول مهندسی است و شبکه آب و فاضلاب اگر منهدم شود، هزینه‌های آن وحشتناک است.

اول اینکه، این را همه خوب میدانیم که کترل یک محصول برای ۵۰ سال، ضریب اطمینان بسیار بالایی می خواهد. این به مامنی گوید که ما باید آنلاین کترل کنیم. یعنی برای هر قطعه، از هر جزئی از محصول خود جزء به جزء آن را بدانیم چیست، نه اینکه برویم لوله را آخر سر چک بکنیم. دوم اینکه مامنی گوییم مستریج ها همه مثل هم فرمول و مواد اولیه یکسانی دارند نه، اما همه محصولات یک سری ویژگی عمومی دارند به نام common feature پس هر مستریج مشکی دارای یک سری ویژگی های عمومی هستند که همه‌ی آن‌ها باید داشته باشند. پس ما در جزئیات شما نمی رویم که کدام از شما با کدام فرمول می زنید ولی یک چیز را خوب می دانیم که این ویژگی های عمومی بر اساس یک کاربرد ۵۰ ساله‌ی آن

الآن خوشبختانه شما هم انجمن دارید، باید که یک چهارچوبی را بهمراه مشخصات فنی این کار تعیین بکنیم. در این کار انجمن شما باید با انجمن پلی اتیلن بنشینید به یک چهارچوب هایی برسیم و واقعاً یک مستریج خوب قابل اطمینان در حد بین المللی از طرف شما تولید بشود

کاری نمی کنید. این اولین مزیت اش برای انجمن خود شما است. این حرکت کیفی از خود شما می باشد آغاز بشود. شما باید شاخص های کیفی را برای مستریج تهیه کنید و از ما بخواهید که آنرا در دستورالعمل خرید، بازرگانی و استانداردهای مربوط جایگذاری کنیم، نه این که ما دنبال شما باشیم که بخواهیم شاخص کیفی را تعیین و به شما بدهیم. الآن متأسفانه این موضوع بر عکس است. در مورد مطلبی که فرمودید که استاندارد نیست، ببینید ما تنها کشور دنیا نیستیم که ماده‌ی natural با مستریج تولید می کنیم برای لوله‌ها. عین این شرایط مارکشور امریکا دارد و ببینید آن‌ها به چه الگویی دارند استفاده می کنند.

پتروشیمی آن‌ها ماده‌ی natural را گزارش می کند، کامپاند مشکی را گزارش می کند، مستریج و دوزینگ آن را هم اعلام می کند فقط می گوید من این را هم PE100 قبول می کنم. ما الان نه دیتا شیت از تولید کننده‌ی مواد داریم، نه از مستریج ساز داریم و نه دوزینگ آن را داریم. بعد همه چیز را ما باید گارانتی کنیم. پس چهارچوب الگو در دنیا وجود دارد و یعنی بقیه در دنیا این مسئولیت پذیری را دارند انجام می دهند. الآن امریکا یک کمیته‌ی مخصوص برای این مطلب درست کرده است و ما هم در انجمن و در TC با آنها درحال مکاتبه ایم که به موارد مشترکی دست پیدا بکنیم. ما هم دوست داریم این کار را با همکاری هم و با شما انجام بدهیم، باید حرکت کرد و از این سکون شش هفت ساله باید در بیایم. چون واقعاً این همه پتروشیمی هایی که گفتند ماده‌ی

دکتر ناز کادست

مشکی، یک دست است. من اینجا کجا هستم؟ من ۳۰ تا مستریج ساز دارم که هر کدام از آن‌ها دستگاه آنها، امکانات آنها، فرایند آنها، فرمول آنها، ظرفیت تولید آنها، متفاوت هستند و این در حالی است که محصولی که من می‌سازم طبق یک استاندارد قبول می‌کنم. پس اگر لوله‌های من باید ویژگی‌های یک استاندارد را پاس کند مستریج سازها هم باید مستریج مساوی هم را ارائه بدهند. مستریج با ویژگی‌های یکسان باید به من بدهند. من چگونه باید پذیرم که یک کسی با internal mixer تولید می‌کند، یک کسی با اکسترودرهای دو پیچ تولید می‌کنه؛ یک کسی سیستم Under Water دارد. یک کسی سیستم Water Ring دارد. این‌ها را چطوری همانه‌گ بکنیم؟ این است که نشستم اینچنین کار سختی را ما این جا انجام بدھیم. کار ساده‌ای نیست و بسیار سخت است. حالا جدا از مسائل اقتصادی آن که من نمی‌دانم، من معتقدم حتماً باید کربن P-Type استفاده شود می‌گویند نمی‌توانیم، معیارهایی که من دارم، یکی یکی دارند از جلوی من بر می‌دارند. می‌گویند P-Type نمی‌توانیم. خیلی خوب P-Type که نمی‌توانی.

اگر می‌خواهیم P-Type صنعتی بزنیم کدام P-Type صنعتی را می‌خواهیم بزنیم؟ P-Type صنعتی که از کره دارد می‌آید یا مال اهواز؟ با کدام ماشین می‌خواهیم بزنیم؟ شما چگونه مستریج‌های خود را کنترل می‌کنید؟ بر اساس این من امروز خدمت این اعضا محترم انجمن هستم، من یک دسته معیار تعیین کردم که بر اساس سه دسته معیار، مستریج‌های شما را بتوانیم کنترل کنیم. بیشتر این‌ها هم بر اساس کیفیت محصول مستریج، تکرار پذیری محصولات، نه یک تولید کننده

محصول به دست می‌آید، که حالا ما اینجا نشستیم این را بگوییم. من با فشار این جا نشستم که قبول کنم مستریج هنوز در ایران تولید و مصرف می‌شود و من هنوز هنوز که به دنبال این هستیم که پتروشیمی‌های کشور را متقاضد کنیم که ماده‌ی خود رنگ را به عنوان خوراک اکسترودر لوله سازهای ما تهیه کنند.

ولی امروز مجبور هستم که این را قبول کنم. چرا من به راحتی یک امریکایی زیر بار این نمی‌روم؟ در بسیاری از موارد من این کار را می‌کنم. در جاهای مختلف من ملاک‌های استاندارد خود را بالاتر از استاندارد اروپا و امریکا می‌گیرم. اگر هم دقت کرده باشید در گروه نظارت که داشتم گفتم من MFI بالاتر از ۰/۵ را من اصلاً نمی‌روم، در حالی که جاهای دیگر گفته بودند تا ۰/۷ هم می‌شود. پس من بر اساس فرهنگ مصرف خود و وضعیت اقلیمی خود در ایران خیلی خیلی سخت می‌توانم پذیرم که ما بتوانیم یک روزی ما مستریج مشکی را به عنوان یک قانون پذیریم و در استاندارد خود بیارویم. ما هرگز هنوز به آن موقعیت نرسیدیم و فعلاً از آقای دکتر معصومی هم خواهش کردم فعلاً استاندارد را دست نزنند.

فقط ماده‌ی خود رنگ دست اکسترودر ساز بدهند و این چیزی که الآن می‌سازیم یک به اصطلاح یک دوره‌ی یک مرحله‌ای ناچاری است که باید پذیریم تا زمانی که ببینیم چه می‌شود. یکی از مسائل مهم ما در تولید مستریج تکرار پذیر بودن آن است. آن کسی که در امریکا دارد با مستریج می‌زند تک تک اجزای تولید کننده‌ی مستریج خود را همه را سرتاسر آمریکا یکسان می‌کند. می‌گوید با فلان ماشین، فلان دستگاه، تحت فلان شرایط، با فلان دوده، پس آن مستریج

این معیارهایی که من این جا نوشتیم در صورتیکه دستورالعمل بشود و عملیاتی شود ان شاء الله یک روزی می توان با این معیارها، کارخانه های تولید مستریج را ارزشیابی کرد و مسلمًا حدود سی چهل درصد از کارخانه ها تولید کننده ای مستریج باید حذف بشوند. چون استعداد بالقوه ای تولید ندارند و نباید بسازند. آن هایی که می توانند این را رعایت کنند باعث افتخار است که تشریف بیاورند مستریج بسازند. شاخص هایی که تعیین کردم یک سری آزمون هستند و یک سری ملاک هستند. من اکثر ملاک های خود را از چند تا مستریج بین المللی شناخته شده می گیرم. ما معتقد هستیم و قبل از گفتم ما زمانی می توانیم جلوی یک محصول را بگیریم که محصول ما رقابت پذیر با یک نمونه‌ی خارجی باشد. امروز مستریج سازهای ایران ادعایی کنند که مستریج ما معادل مستریج فلان کمپانی است. خیلی خوب پس من هم همان معیارها را برای شما می گیرم. من هم می گویم آن باید این قدر باشد. من هم می گویم آنتالپی آن باید این قدر باشد. اگر هم شرکت تولید کننده داده گزارش نکرده است من می گیرم. من آنتالپی شرکت تولید کننده را می گیرم دمای کریستالیزاسیون رو هم می گیرم آن وقت می گویم نمونه ای شما باید مثل این باشد. اگر هم هر وقت خواستید بگویید من این شاخص ها را توضیح می دهم.

مهندس یوک صحاف امین: بینید مطالبی که آقای دکتر فرمودند کاملا درست هست و به نظر من هم باید در یک جلسه ای تخصصی تر وقتی که اول به یک چهار چوب و اصولی رسیدیم باید در موردش با هم بحث کنیم. بینید مطلبی که اشاره فرمودند که ما مستریج خوب تولید کردیم با

مانمی گوییم مستریج ها همه مثل هم فرمول و مواد اولیه یکسانی دارند نه، اما همه محصولات یک سری common feature پس هر مستریج مشکی دارای یک سری ویژگی های عمومی هستند که همه ای آن ها باید داشته باشند

بلکه همه ای شما باید مثل هم بسازید.

من نمی توانم کارخانه ای A لوله بسازد بگویید من با مستریج X تولید کردم. دیگری بگویید من با مستریج ۲ تولید کردم. پس کیفیت ها لزوماً یکسان نیست. نه لزوماً باید یکسان باشد. پس اگر شما امروز لوله ساز، از مستریج آقای X استفاده می کند و فردا از مستریج آقای ۲ باید لوله ای او تغییر کند. چگونه می تواند لوله ساز این گارانتی را بدهد که کیفیت لوله ای من تکرار پذیر است؟ در صورتی می تواند این گارانتی را بکند که کیفیت مواد اولیه و مستریج تکرار پذیر باشد. در صورتی مستریج تکرار پذیر است که تولید کننده ای مستریج یک common feature یعنی ویژگی های عمومی مستریج آن ها مثل هم باشد.

یک تولید کننده واکس و استیارات کلسیم استفاده نکند و تولید کننده دیگه ای LLDPE استفاده کند برای اینکه MFI و میکسینگ رو کنترل کند با این روش نمی شود فردا می خواهند بروند این لوله را برای جوش و تست جوش، چطور می شود کار کرد و طول عمر ۵۰ ساله این نقطه جوش را با این مستریج های مختلف برای ۵۰ سال گارانتی کرد؟ مگر این که دو تا ماده که جوش می دهد یک آنتالپی یکسان، یعنی یک DSC بگیرم اگر این دو تا سیستمیک بلور شدن اشون عین هم بود آن وقت من می گویم جوش آن خوب است نه این که تست کنم با آزمون کشش کوتاه مدت و بگم نتیجه خوبه از کجا معلوم نمونه ای که امروز در تست کشش جواب می دهد برای مدت ۵۰ سال هم جواب بدهد؟ پس دوستان، من یک سری معیار این جا نوشتیم سخت هم است ولی همه شما پتانسیل بالقوه ای آن را دارید که انجام اش بدین.

مهندسان علیرضا صاحف امین

راه دوم آن است که شما می گویید، نه خیر ما هم مثل سابق مستریج ما هم خوب است همه چیز هم خوب است هیچ اشکالی هم ندارد همین طوری هم تولید می کنیم. آن وقت ما باید در وزارت خانه برویم آن جا بگوییم که این تعریفه‌ی بیست و شش درصدی که گذاشتید آن را بردارید، ما می خواهیم خود انجمن این را از خارج تهیه می کنندو بین اعضا پخش کند.

اگر اصول حرف‌های ما را قبول دارید بشنیم و چهارچوب اش رو تعیین کنیم و در جهت تعالی این صنعت با هم برویم به سمت جلو.

دکتر معصومی: ما برای این که بتوانیم صحبت کنیم اول باید تعاریف یکسانی داشته باشیم و پایه ها و اصول خود را یکسان کنیم. این که می گویند جنگ بین کبوت و بروج است. بروج خود رنگ مشکی و کبوت مستریج مشکی، اول باید دید پایه های این جنگ چیست؟ اگر کبوت می آید مستریج مشکی می زند با چه رزین پایه ای و با چه دوده ای؟ آیا ما آن رزین پایه و دوده را در ایران داریم یا نداریم؟ بنابراین نمی توانیم مقایسه کنیم بگوییم که حال آن جا مستریج به آن صورت است پس ما هم مجاز هستیم با این صورت، مستریج کار کنیم. آن مستریجی که کار می کند یک ویژگی هایی دارد که در حال حاضر هیچ یک از مستریج های داخلی ما با وضعیت موجود آن ویژگی را ندارند. پس این قابل مقایسه نیست.

یک صحبت دیگر که مطرح شد این بود که استناد به این شده است که تولید لوله با مستریج انواع بازرگانی را جواب داده است. بنابراین چون ۲۰ سال است بازرگانی شده است جواب داده است پس موفق بوده است، نه

مواد پایه خارجی و کربن خارجی و... کسی نمی خرد، من تأیید می کنم این حرف درستی است. ما امروز این جا جمع شدیم و می خواهیم یک سیستم را بگذاریم که انجمن پلی اتیلن، یک سری تولید کننده های مستریج خوب را در وندور خود معرفی کند و بگویید که این مستریج ها مورد تأیید ما هست. پس وقتی که ما نشستیم و مسائل فنی را با هم دیگر همان طور که آقای دکتر فرمودند، حل کردیم این ها را بگذاریم. چراکه سرمایه گذاری خیلی زیادی در این بخش انجام شده است چه از نظر مستریج سازها چه از نظر لوله سازها. مسائل زیادی هم در مملکت دارد خرج می شود برای طرح های مختلفی که از لوله های پلی اتیلن استفاده بشود چه در بخش کشاورزی و چه در بخش آب رسانی. پس در نتیجه وجود این مطلب لازم است که ما باید از این پس علمی تر کار کنیم، به نظر من باید یک نظم و نسقی به این مطلب داد.

الآن خوشبختانه شما هم انجمن دارید، باید که یک چهارچوبی را بهمراه مشخصات فنی این کار تعیین بکنیم. در این کار انجمن شما باید با انجمن پلی اتیلن بشنیدن به یک چهارچوب هایی بررسیم و واقعاً یک مستریج خوب قابل اطمینان در حد بین المللی از طرف شما تولید بشود. اگر همه ای شما می توانید همه ای شما، اگر نه برای ما چهار، پنج تا بیشتر به اندازه‌ی ظرفیت مملکت هم کافی است. هدف ما از جمع شدن در اینجا این است که ما می خواهیم دنبال کیفی سازی مستریج برویم در این کار اگر موافق این موضوع هستید ما هم دوست داریم بعد از چند سال با هم یک اثربخشی مثبت در این صنعت از خود بگذاریم.

۴۷ که مستریج می زند چه بازخوردی از مواد خود داشته است؟ آقای مهندس افرازی می گویند مستریج که کیفت خود را در محصول نهایی نشان بدهد، درست هم می گویند. خب محصول نهایی که نشان می دهد ولی شما چند تن می فرستید لوله ساز لوله خود را تولید کنید بعد حالا بروند تست ۵۰۰ ساعت رشد آهسته ترک یا ۱۰۰۰ ساعته‌ی هیدرواستاتیک انجام بشود، آیا جواب بدید یا نه؟ چرا مستریج سازها به اندازه‌ی لوله سازها می‌در آزمایشگاه‌های خود سرمایه‌گذاری سنگینی کردند. همان طور که اشاره کردند، حداقل ۲۰ تا از لوله سازها سرمایه‌گذاری بالای ۵۰۰ میلیون تومان در آزمایشگاه‌های خود کرده‌اند. ولی مستریج سازهای ما وقتی می‌روی کارخانه‌های آن‌ها، آزمایشگاه‌های آن‌ها رانگاه می‌کنند، شاید در حد یک پنجم لوله سازها هم سرمایه‌گذاری نکرند. قطعاً شما باید اکسترودر داشته باشید آن جا لوله تولید کنید و خود شما رشد آهسته ترک را بگیرید.

چون پارامتری که سریع خود را نشان می‌دهد، رشد آهسته ترک است. حالا پارامترهای دیگر هم ممکن است اثر نشان بدهد. قبل از این که اصلاً به دست لوله ساز برسانید، خود شما باید تأیید کنید که این روی رشد آهسته ترک لوله ما تأثیر نمی‌گذارد. هیچ کدام از دوستان این کار را نکرند، بازخوردهایی هم که ما به آن‌ها دادیم خیلی جدی نگرفتند، یعنی انکار کردند. من با دو سه تا از مستریج سازها صحبت کردم گفتم که رشد آهسته ترک تو مشکل دارد ولی انکار می‌کند! در صورتیکه دیتای آن وجود دارد.

همین یکی دو ماه پیش بنده با

حرکت کیفی از خود شما می‌باشد آغاز بشود. شما باید شاخص‌های کیفی را برای مستریج تهیه کنید و از ما بخواهید که آنرا در دستورالعمل خرید، بازرگانی و استانداردهای مربوط جایگذاری کنیم، نه این که مادن بال شما باشیم که بخواهیم شاخص کیفی را تعیین و به شما بدهیم. الان متأسفانه این موضوع برعکس است.

اینگونه نیست. سال ۹۱ ما استاندارد لوله تدوین کردیم تست رشد آهسته ترک وجود نداشت. آن جا ما، اما و اگر گذاشتیم گفتم مستریج با توجه به احتمال افت خواص باید بین مصرف کننده‌ی نهایی و تولید کننده توافق بشود. توافق کنند که مصرف کننده مسئولیت افت خواص را پذیرد و مستریج استفاده کنند، این هم به این دلیل بود که مطمئن نبودیم.

خوشبختانه در این چند سال تست رشد آهسته ترک گسترش شد. پنج، شش تا تولید کننده آمدند و ما به عین دیدیم که مستریج، تقریباً اثر مخربی روی رشد آهسته ترک داده است. تقریباً مستریج باعث می‌شود که رشد آهسته ترک ۵۰ درصد از نظر زمان افت کند. حالا یک مسئله‌ی آن کم تر یک مسئله‌ی آن بیشتر. روی تمام پتروشیمی‌ها ما امتحان کردیم هم جم، هم امیر کبیر، هم مارون، هم اراک، بلا استثنای حدود ۴۰ تا ۵۰ درصد مقاومت رشد آهسته ترک افت کرده است. حالا دلیل فنی آن هم مشخص است که به خاطر چه چیزی است زیرا تای مولکول‌ها (بخشنامه زنجیرها که بواسطه بین پلرهای است) به هم می‌ریزد یا ساختار زنجیر. بنابراین این که بازرگانی‌ها را جواب داده است، بله با تست ۱۶۵ درصدی هیترواستاتیک را جواب داده است. این ملاک نیست.

پس روی این که می‌گویند پایه‌ها مختلف، پایه‌ی دوده مختلف، رزین متفاوت، فرمول متفاوت، حرفری نیست ولی باید این چیزها دیده بشود. آقای مهندس صحاف امین یک اشاره‌ی خوبی کردند، اینکه کسی

شرکت آثارفیل که مستریج و گرانول ژئومبران تولید می‌کند، صحبت می‌کردم. خیلی تأکید داشت که اجزایی که دارد استفاده می‌کند منبع تأمین آن یکسان است. یعنی اگر گرانول پلی اتیلن استفاده می‌کند یا از بروج یا از چورون فیلیپس است. گفت در این چند سال امکان نداشته است که گرانول از جای دیگر تأمین کند. دوده‌ای که تأمین می‌کند از کوت است. گفتندکه غیر از کوت از هیچ کجا تأمین نکردیم. یعنی منبع تأمین اجزای مستریج و گرانش یکسان بود برای این که تکرار پذیری خود را بالا ببرد. ولی واقعیت مملکت ما این است که تحریم است. امروز شما می‌ستریج ساز می‌گویید امروز کربن از این می‌خرم. روز دیگر می‌گویید می‌روم آتشی اکسیدان را از دیگری می‌خرم. چون تحریم است یا گران می‌شود. اصلاً تحریم هم نه، چون که گران تر است پس می‌روم ارزان تر از آن را جای دیگر می‌خرم.

خب تک تک این عوامل می‌تواند روی تکرار پذیری که آقای دکتر نازک دست که به درستی اشاره کردند، تأثیر بگذارد. بنابراین همان طور که آقای دکتر هم اشاره کردند یکی بحث تکرار پذیری است که برای ما خیلی اهمیت دارد. یکی بحث آن کیفیتی است که ما هنوز روی آن شک داریم.

خصوصاً روی بحثی مثل رشد آهسته ترک. ما که MRS نمی‌توانیم اندازه بگیریم، خب ده هزار ساعت تست است. ولی یک معیاری داریم آن هم اینکه رشد آهسته ترک اگر جواب نداد یعنی MRS جواب نداده است. اگر جواب داد نمی‌توانیم بگوییم MRS جواب داد ولی بر عکس آن را که می‌توانیم بگوییم. بنابراین پیشنهاد اول ما این است که

مهندس سپیده سهیل بختیاری

خود شما آزمایشگاه خود را تجهیز کنید که حداقل یک لوله در مقیاس کوچک تولید کنید که بتوانید خود شما ارزیابی داشته باشید ببینید آیا واقعاً این مستریجی که عرضه می‌کنید چقدر روی رشد آهسته ترک یک لوله تأثیر دارد که قطعاً دیگر PE100 یا PE80 که مصرف می‌شود دیگر PE100 و PE80 نخواهد بود.

خانم دکتر شاهنوسی: البته من خیلی خوشحال هستم که بالاخره این جلسه تشکیل شد. از وقتی که من وارد این صنعت شدم این بحث‌ها همیشه در این جلسات وجود دارد ولی هیچ وقت جلو نمی‌رود. یک نکته‌ای که خوشبختانه انجمن صنفی لوله‌های پلی اتیلن انجام می‌دهد رنکینگی است که هرسال انجام می‌دهند و الان هم برای سال ۹۶ این درحال انجام است. بنابراین اگر مستریج سازها یک هزینه‌ی بالاتری برای تهیه‌ی این مستریج اولیه‌ی خود دارند، قطعاً ما برای رتبه بندی خود این را می‌توانیم لحاظ کنیم و نباید نگرانی از این بابت وجود داشته باشد. اگر کیفیت بهتری وجود دارد، خب داخل رده بندی تولید کننده‌ها تأثیر می‌گذارد. نکته‌ی دیگری هم که به نظر من واقعاً باید به آن توجه کرد نکته‌ای که آقای فتح اللهی اشاره کردند که یک کار گروهی برای این قضیه در نظر گرفته شود. یعنی ما متأسفانه این جا می‌آییم مشکلات را باز می‌کنیم ولی خب همکاری‌ها خیلی ناقص است و به هر حال مثل بقیه‌ی کارهای گروهی که در ایران انجام می‌شود ناقص باقی می‌ماند.

یک کار گروهی تشکیل بدھیم سه نفره، چهار نفره، یک طوری که این قضیه را واقعاً تا انتها، جلو ببریم. برای این که کار زودتر پیش برود به نظر من فهرستی که آقای

شما هر مستریچی با این دوده بزنید باعث کاهش خواص می شود. حالا باید یک بالانس قیمتی با انجمن صنفی صورت بگیرد که اولین موضوعی که باید حل بشود این است. بحث بعدی که وجود دارد این است که ما خیلی در واقع از این نظر تحت فشار هستیم که همه‌ی آن‌ها از ما گواهینامه‌ی food گردید می خواهند. که این مطلب را باید شما به ما بدهید که باید دقیقاً شما به ما بگویید که درصد سولفور شما چقدر است؟ مقدار خاکستر (Ash Content) شما چقدر است؟ در حال حاضر شرکت‌های مستریچ سازی بین المللی حداقل این شاخص‌ها را در دیتا شیت می‌دهند که ما بتوانیم ادعای کنیم که این لوله‌هایی که داریم تولید می‌کنیم، آب به داخل آن می‌رود. بالاخره در همه‌ی شهرها، در خانه‌ی خود ما هم می‌آید. این که معلوم بشود در دراز مدت واقعاً این پاکیزه گی را دارد، گردید است یا نه؟ این چیزی food است که دقیقاً کل هم مستریچ سازها اعلام می‌کنند هم آن‌هایی که در واقع می‌آیند کامپاند مشکی می‌زنند که کاملاً مشخص است. مثل بروج که اعلام می‌کند. این بحثی که ما داریم بیشتر سر این است. حالا ما مشکلاتی هم که در حال حاضر داریم مطمئناً باز هم از دوده نشأت می‌گیرد. ما به خصوص در سایز-های بالا و ضخامت بالا آن پراکندگی را که می‌خواهیم نداریم و این را به راحتی می‌شود از روی سطح لوله دید. کلوخه شدن را شما روی سطح می‌بینید. می‌گوییم این باید یک تعامل مشترکی با انجمن صورت بگیرد که این بالانس بشود.

مهندس افزایی: من حساسیت‌ها را واقعاً درک می‌کنم. یعنی فرمایش شما کامل درست است. می‌فرمایید ما این مستریچ را که می‌تواند به نسبت بین

دکتر شاهنوشی

دکتر تهیه کرده‌اند آن خود ایشان لطف کنند یک توضیحی بدهند که همکاران مستریچ سازها هم در جریان آن قرار بگیرند چیزی هایی که به نظر آن‌ها نقص است، کم است، زیاد است روی آن فکر بکنند و برای جلسه‌ی آینده همراه خود بیاورند تا این جلسات نتیجه بگیرد.

مهندس جباری: این که مستریچ کیفیت لوله را پایین می‌آورد اظهر من الشمس است. چون برای تولید مستریچ ما، دو سه تا پارامتر اصلی داریم. یکی از آن‌ها بحث دوده است که دوده‌ای که در حال حاضر دارد استفاده می‌شود، دارای اندازه ذرات سایز حدوداً ۵۰ تا ۶۰ نانومتر است و در سایت کبوت هم با یک جستجوی ساده به صراحت نوشته است که حدوداً ۴۰ تا ۵۰ درصد در

واقع خواص فیزیکی و مکانیکی را کاهش می‌دهد. یک بحث دیگر هم بحث مواد پایه مستریچ است که در آن قسمت، خب یک سری شرکت‌ها هستند که واقعاً دارند درست عمل می‌کنند و یک سری از شرکت‌های مستریچ ساز متأسفانه کیفیت مواد حامل آن‌ها فوق العاده پایین است. بنابراین یکی از اهدافی که این جلسه دارد پیرو فرمایشات آقای مهندس صحاف، قرار است که یک تعامل مشترک با هم داشته باشیم که حداقل از طرف شما مشخص بشود، کدام شرکت از نظر کیفیت به کیفیت خود پای بند است.

یک بحث دیگری هم داریم که این‌ها از هم جدا بشوند. بحث بعدی این است که که اصلاً شما زمانی هم که می‌خواهید غذا درست کنید مواد اولیه‌ی شما باید با کیفیت باشد. یعنی شما به هیچ عنوان نمی‌توانید با دوده‌ی گرد صنعتی با اندازه ذرات ۶۰ میکرون، یک مستریچ بزنید که خواص آن را کاهش ندهد. یعنی عملاً

۵ تا ۶ درصد با مواد ما ترکیب می شود و آن تأیید نهایی را روی لوله می باید پذیریم. اما دو نکته این جا وجود دارد. یکی بحث آقای دکتر معصومی است که اعلام کردند که میزان سرمایه گذاری در این شرکت های مستریج سازی نسبت به شرکت های لوله سازی خیلی کم تر است. آقای دکتر شما کدام شرکت های مستریج سازی را تا حالا بازدید کردید و آزمایشگاه های آن ها را ارزیابی کردید؟

دکتر معصومی: من تا حال سه تا کارخانه تولید مستریج را از نزدیک دیده ام.

مهندس افرازی: من راجع به دیگران نمی دانم ولی حداقل در مجموعه‌ی ما این طوری نیست. یعنی هم نمونه لوله را تولید می کنیم هم تست های SCG را انجام می دهیم هم فکر می کنم که مثلاً سرمایه گذاری که آنجا انجام شده است نسبت به خیلی از شرکت های لوله سازی، حداقل در بخش آزمایشگاه آن خیلی بیشتر است. بحث مهم این است که آقای دکتر معصومی من می خواهم این مسئله را شما بدانید که واقعاً حساسیت خود ما هم بالا است. من صحبتی که اول صحبت ها گفتم این بود که مشکل اصلی این است که ما در مورد مستریج استاندار نداریم. یعنی اگر داشتیم، ما هم خیلی وقت پیش خود را هماهنگ کرده بودیم. ما دنبال این داریم می گردیم که بینیم چی برای در واقع تولید لوله مناسب است و سعی می کنیم آن را جزو ویژگی های مستریج خود بیاوریم. OIT می دانیم مهم است. مثلاً چند سال پیش واقعاً OIT اصلاً اهمیتی نداشت، یعنی جزو تست های خود اصلاً نمی آوردیم. جزو اسپیک خود هم نمی آوردیم. ولی بعد که دیدیم حساسیت آن در لوله وجود دارد

دکتر معصومی

این ها را در مشخصات خود مستریج نیز منتقل کردیم. یا ASH یکی از پارامتر هایی است که خود ما خیلی روی آن حساسیت داریم و در آزمایشگاه هم می شود به راحتی تست آن را انجام داد. به محض این که درصد آن بالاتر باشد داخل همان شرکت، ما مستریج را غیر استاندارد می کنیم و اجازه‌ی خروج آن را نمی دهیم. من همچنان جناب آقای مهندس صحاف معتقد هستم که مشکل اصلی این است که ما یک استاندارد بین المللی برای مستریج نداریم. یعنی نه تنها ما نداریم در کل دنیا وجود ندارد، برای لوله اتنوع استاندارهای DIN, ISO, ASTM, EN، وجود دارد ولی برای مستریج واقعاً همچنین چیزی انجام نشده است و این یک مقدار کار را برای ما سخت کرده است و ما باید سعی کنیم هم بر اساس شرایط مملکت خود و هم بر اساس گریدی که در پتروشیمی ها تولید می شود خود را هماهنگ کنیم و با صنعت لوله‌ی داخل کشور نیز همخوان کنیم. حداقل من از طرف خودم می گویم باعث افتخار من خواهد بود که بینیم که آن حساسیت و نگرانی برای تولید کننده گان لوله در بحث مصرف مستریج کم تر بشود.

مهند جمالیان: باید باور داشته باشیم که در واقع صنعت ما یک صنعت خاص است. یک صنعتی است که صنعت مهندسی است، ما کیسه‌ی نایلون و کیسه زباله تولید نمی کنیم، آن ها هم هر کدام در جایگاه خود مهم هستند، ولی صنعت ما جایگاه بالاتری دارد و به خاطر مسائلی که حالا در آب و در گاز و در آبیاری داریم، حساسیت آن بیشتر است.

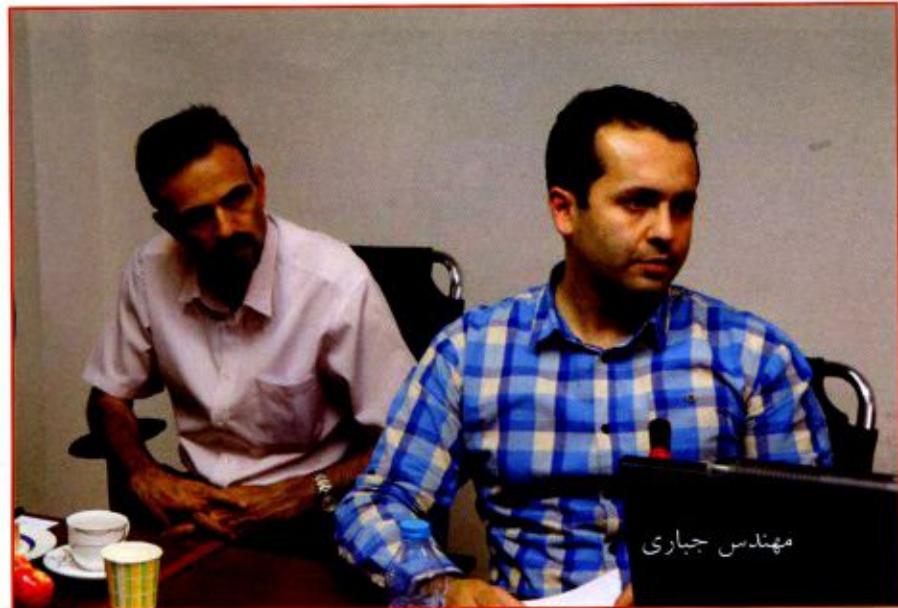
شما حساب آن را بکنید که ما یک چیزی در حدود ۲۵ هزار تن تا ۳۰ هزار تن مواد مستریج در سال برای

۵۱ هر خط تولیدم فقط سه چهار دفعه OIT و MFI می‌گیرم. یعنی بر مبنای آن است که من دمای اکسترودر خود و مسائل دیگر را همه تنظیم می‌کنم. چون من می‌دانم شما هم از جاهای مختلف مواد اولیه تهیه می‌کنید به هر حال باید یک بانک اطلاعاتی باشد که بر مبنای آن، فرمول‌های خود را تنظیم کنیم. این به عنوان یک پیشنهاد است، شاید شما هم یک چنین آرشیوی داشته باشید. چون من خودم حالا در بحث صنعت لوله دارم این کار را انجام می‌دهم.

در نهایت من از شما می‌خواهم که از همین الان اولاً این چیزهایی که گفته شده است صورت جلسه می‌کنیم امضا می‌کنیم. اولین جلسه‌ی آن هم، خود شما آن جلسه را اعلام کنید، در همین محل اجمن، ما در کمیته استاندارد و کمیته PE100 می‌نشینیم و آن را کمی جمع و جور تر هم می‌کنیم که به یک راه کار درست برسیم. افراد شما و افراد اجمن هم انتخاب شوند و در تعداد جلسات برای رسیدن به یک نتیجه مطلوب هم، محدودیتی در کار نخواهد بود.

مهندس منصوری: غیر از شاخص‌های استاندارد، ما دو تا شاخص را باید در نظر بگیریم برای تولید یک معیار دیگر که ما همیشه فراموش می‌کنیم، بحث قیمت تمام شده و رقابت در بازار است. این برای ما خیلی مهم است. همان طور که بحث قیمت تمام شده در لوله و شرکت در مناقصات آب یا گاز برای شما مؤثر است، بحث تولید، قیمت تمام شده و مصرف مواد برای ما خیلی مهم است.

خواهش من این است اگر ما استاندارد را برای این قضیه تعیین می‌کنیم یا شاخصی را می‌خواهیم به عنوان اندازه در نظر بگیریم. ما هر دو

مهندس جباری

صنعت لوله استفاده می‌کنیم. هر کدام از شما بینید که چند درصد از این بازار را گرفتید؟ چقدر از آن سهم شما در بازار است؟ ما می‌خواهیم کاری کنیم که مستریج خوب در کنار مواد اولیه‌ی خوب با ماشین آلات خوب، منجر به تولید لوله بشود و تحویل مشتری گردد.

در این صنعت، به خصوص در این سال‌های اخیر که در اجمن به هر حال یک تحولی ایجاد شد، بسیار زحمت کشیده ایم. یعنی در واقع در این اجمن به روی همه‌ی دوستان اعم از فرهیختگان، دانشمندان، اساتید دانشگاه‌ها، باز بوده است و در واقع اینجا یک اتفاق فکر است.

همه‌ی ما می‌خواهیم دست به دست هم بدهیم یک جنس خوب که در شان و منزلت ایرانی است، در بازار عرضه کنیم. ما در نهایت می‌خواهیم به یک راه کاری برسیم که در این راه کار مثل تمام تشکلات صنعتی دنیا، یک دستورالعمل فنی صادر کنیم. انجمن لوله‌های پلیمری اروپا و آمریکا مگر چه کار می‌کنند؟ ما هم همین کار را می‌خواهیم بکنیم و در خیلی از زمینه‌ها این کارها انجام شده و در مستریج هم می‌خواهیم این اتفاق بیافتد. بعد می‌گوییم که به آن نتایجی که خواستیم رسیدیم و می‌گوییم، آقای مشاور شما اگر می‌نویسی مسوده جمی مارون، باید در این وندور مستریج را هم بنویسید. من خودم دو سه تا مناقصه این کار را کرده ام گفته ام که آورده است که چه مستریجی حتماً باید در صنعت لوله استفاده بشود. این کار را ما می‌خواهیم بکنیم، آیا به نفع شما است یا به ضرر شما که می‌خواهید کار کیفی بکنید؟ حالا من یک خواهش دیگر هم از شما داشتم. همیشه در قسمت آزمایشگاه و کنترل کیفی بنده بچ به بچ مواد ایرانی تغییر می‌کنم. یعنی شاید مثلاً من در روز از

مهندس فتح الهی

کثور و در اسناد مناقصه می نویسند گرید A یا B تولید کننده گان. همین طور که آقای مهندس جمالیان اشاره کردند، ما آن جا درخواست می کنیم از مشاورها که بنویسند که این پنج تا مستریج استاندارد را باید بخرید که در وندور انجمن هم است، خود شما باید این را شروع کنید. خود شما بعد از این رنکینگ کردن را شروع کنید.

آقای دکتر نازکدست یک شاخصه‌ی خیلی خوب در مورد تجهیزات مورد نیاز شما درست کرده اند که چه چیزهایی را به عنوان الزامات تجهیزاتی و آزمایشگاهی باید داشته باشید که یک محصول استاندارد تولید کنید. بخشی از بحث‌های کیفی همیشه بحث هزینه است. مگر کسی همین طوری می‌رود دستگاه تست SCG می‌خرد؟ یا دستگاه تولید لوله برای تست مستریج اش می‌خرد؟ نه اینها باید جزو شاخصه‌ی او باشد که آن کسی که ندارد امتیاز آن را نگیرد.

یک چنین کاری را چهار پنج سال پیش آفایان هیئت مدیره انجمن شروع کردند و مخالفی نتیجه‌ی خوبی گرفتیم. برای این که وجه لوله پلی اتیلن امروز دیگر اجازه‌ی واردات نمی‌دهد حتی با تعرفه‌ی تجارت آزاد بین‌المللی. مانع توانیم با تعرفه و در دراز مدت چلوی واردات را بگیریم. باید کیفیت و قیمت را معقول کنیم و راه این فقط وندور سازی، احترام گذاشتن به با کیفیت‌ها و ارزش گذاری به آنها در صحنه اجرایی است.

در مورد نکته‌ای که آقای دکتر مهندس افزاری گفتند، میخواهم بگویم که شما دنبال استاندارد مستریج نباشید. مستریج در دنیا هیچ وقت استاندارد نخواهد داشت، برای این که کل اتحادیه‌ی اروپا مخالف این موضوع هستند و

تا دیدگاه را به موازات هم دیگر جلو ببریم، این به ما کمک می‌کند که ۱- میزان سرمایه گذاری بلند مدت در بحث کیفیت تولید و یکنواختی محصول و ۲- بحث این است که ما بتوانیم در این بازار یا دمپ کنیم یا از دمپ چلوگیری کنیم یا این که یک بخشی را ایجاد بکنیم که یک مقدار میزان واردات کاهش پیدا کند. یعنی به راحتی وقتی که بروج قیمت خود را نسبت به جا‌های دیگر کاهش می‌دهد، تمام تولید کننده گان لوله می‌روند و خریداری می‌کنند. یعنی متأسفانه شما یک معیار غیر قابل کنترل هم دارید. مثل بازار خودرو است، به راحتی دولت از واردات خودروهای مدل بالا چلوگیری می‌کند ولی در نهایت ماشین‌ها به این مملکت می‌آید، چون یک بخشی دارند هزینه می‌کنند. خواهش من این است که اگر نگاه ما یک نگاه صنعتی و تولیدی و استاندارد سازی کیفیت است یک نگاه اقتصادی هم به این قضیه داشته باشد. چرا؟ چون این یک پشتونه و یک کمک می‌تواند باشد برای واحدهایی که می‌خواهند در این زمینه سرمایه گذاری کنند. یعنی حداقل دو سال دیگر را می‌بینند که می‌توانند باکمک پتروشیمی‌هایی که دارند روی PE100 می‌روند، بتوانند یک Joint Venture خوبی بشوند.

مهندس علیرضا صاحف امین: این موضوعی که شما دارید می‌گویید مسئله مشخصی است. ما الان در صنعت لوله چقدر با صنعت لوله‌ی دنیا از لحاظ تعرفه‌ای فاصله داریم؟ ۱۰ درصد. چرا پس واردات لوله‌ی پلی اتیلن مانداریم؟ چون سطح کیفی ما به سطح کیفی بین‌المللی خیلی نزدیک است. آزمایشگاه اکثراً آکرودیت‌های دستگاه را تولید آنها اروپایی هستند. الان در مناقصات مهم

۵۳ با شما در یک جبهه هستیم. اگر هر دو درست کار بکنیم موفق می شویم. ولی اگر یکی از ما بخواهیم درست کار نکنیم، این تأثیر در کار دیگری هم دارد و برای همین است که ما الان در بر سر یک دو راهی هستیم.

یک: ما چون خود تولید کننده هستیم، دوست داریم تولید کننده گان داخلی مستریج که واقعاً بعضی از آن ها هم تحصیلات دارند، زحمت کشیدند و کار کردند، می خواهیم با این ها با یک نحو درست و با یک قیمت رقابتی کار نکنیم. مسلمًا مستریجی که تولید می شود اگر مواد اولیه‌ی درست باشد و همه چیز آن مشخص باشد، طبق استانداردهای لازم باشد، قیمت این با آن مستریج‌های معمولی و امثال این ها فرق می کند. مسلم است در لوله‌هایی که ما می فروشیم هم، کارخانه‌هایی‌ی‌ان هستند که ۱۵ درصد ۲۰ درصد لوله‌های آن ها گران‌تر از لوله‌های دیگر است.

مردم برای خرید از این کارخانه‌ها صفتی بندند. در مناقصات ممکن است این طور نباشد ولی این ایده‌ی شناخته شده است و این بستگی به این دارد که ما برای این صنعت چقدر ارزش قائل می شویم.

این است که ما می خواهیم با یک قیمت رقابتی، شما مستریج خوب تولید کنید با مشخصاتی که در کمیته‌ی فنی مشخص می شود و جلو برویم و برای این کار اگر آمادگی آن وجود دارد ما دوست داریم با شما باشیم. اگر نمی خواهید با ما باشید، در غیر این صورت، ما یک راه دیگری را باید در پیش بگیریم. چون ما وقتی لوله می فروشیم، اسم ما روی لوله نوشته شده است و ما باید تضمین بدھیم اگر زارع مصرف می کند، اگر شرکت گاز مصرف می کند، همه‌ی مسئولیت آن، گارانتی آن با ما است.

مهندس افرازی

فقط امریکا موافق آن است و امریکا هم دارد دستورالعمل فنی درست می کند و ما هم این جا می خواهیم دستورالعمل فنی درست کنیم و دنبال استاندارد سازی نیستیم. شاخص‌های آنها هم معلوم است. مسیر مشخص است، باید حرکت کنیم. باید این انگیزه بین اعضای این گروه باشد و این راه برویم، اول کارهم قطعاً سختی دارد، به شما اعتراض می کنند و شما را زیر سؤال می بندند. چرا که ما موقعی که شروع کردیم، این چیزها را پنج سال پیش داشتیم. متنه اگر می خواهیم واقعاً تمايز سازی کنیم، کیفیت سازی کنیم باید وارد این راه بشویم.

مهندس منصوری: بینید نگاه ما باید یک نگاه کلی باشد. ما استانداردی برای رنگ در دنیا نداریم نه فقط برای مستریج و اگر امریکا بر اساس پنجه کار می کند قضیه‌ی آن خیلی متفاوت خواهد بود. یکی از این بحث هایی که الان کسی لوله وارد نمی کند به خاطر این که حجم لوله بیشتر آن هواست. یعنی این رقابت از آن ها گرفته شده است. ولی در بحث لوله‌های استیل و فولادی این بحث دارد پیش می افتد، برای پروره‌هایی که در نفت و گاز، عرف گذاشتند از نظر زمانی و دارند واردات هم می کنند، در صورتی که واردات ورق یا رول خیلی راحت‌تر از خود لوله است.

ما در این قضایا مقابل شما نیستیم، انجمن و واحد‌های مستریج کنار شما هستند. ولی می خواهیم که در این بازار یک سهم مؤثری را داشته باشیم. یعنی نگاه من به این قضیه بر می گردد، من می گوییم که ما در این جایی که داریم شاخص سازی می کنیم باید هر دو را بتوانیم به هم نزدیک بشویم.

مهندس بیوک صحاف امین: همان طور که فرمودید ما

مهندس منصوری

کشور وجود دارد و ما هر هفته داریم جواب می دهیم. ما یک اشکالی که داریم همین است. من روزی که در صنعت آمدم و خیلی از این بزرگوارانی که دور این میز نشستند، اصلاً نمی گفتیم چقدر می خواهیم استفاده ببریم. بنده خودم در تشکیلاتم، بیش از صد میلیارد تومان سرمایه گذاری کردم و دوستان آمده اند کارخانه‌ی مراد دیده اند. اصلاً هم به فکر این نبودم که چه کار کنم، امروز باید با همان زیر پله ای رقابت بکنم با همان قیمت. کار صنعتگر اینه، بله شما برو جلو کار خود را بکن بعد در زمان خود را نشان می هد. شما اول برادری خود را ثابت کنید، بحث این که می خواهیم بینیم آیا اصلاً می توانیم کیفیت خود را به آن جا برسانیم یا خیر؟ ماید برنامه زیری بکنیم یعنی بگوییم آقای مشاور اگر داری در استناد مناقصه‌ی خود مواد اولیه را می آوری، مستریج خود را هم با این برنده‌ها بیاور.

بنده امروز می روم مثلاً با مستریج X یا Y یا Z یا قیمت می دهیم بعد می آییم همکار بنده می بینیم که یک دفعه کیلو ۵۰ الی ۱۰۰ تومان زیر قیمت من می زند، شما حساب آن را بکنید مثلاً بنده می روم مستریج پنج هزار و خورده‌ای می خرم و همکارم می رو مستریج می خرد کیلو سه هزار تومان. همین مواد بی کیفیتی که خود شما هم می دانید.

این که شما امروز بخواهید، همین الان ما راجع به قیمت به شما قول دهیم. نه نمی شود. باید ما به یک جایی برسیم به یک در واقع همان دستورالعمل فنی را به آن برسیم آن را پیاده سازی بکنیم بگوییم خیلی خوب آقا این، حالا برنامه‌ی بازدید هم در کارخانجات می خواهیم بگذارید مشکلی ندارد. هیئت مدیره‌ی ما هر کارخانه‌ای که بخواهد برود در هر موقع از شبانه روز در اساسنامه‌ی

بیینید سال‌های قبل همین لوله‌هایی که در گاز رسانی مصرف می شد، همه‌ی این‌ها که فرمودید هوا را حمل می کردند از اروپا می آوردند، درست است که از خارج می آمد ولی صنعت داخل پیشرفت کرد و الآن مواد اولیه‌ی خارجی می آورند با آن لوله‌ی گاز تولید می کنند و در ایران مصرف می شود و هیچ لوله‌ای هم وارد نمی شود. در مورد لوله‌های آبیاری هم الان با وجود سایر پایین هیچ وارداتی نداریم. و با سرمایه گذاری که روی تکنولوژی‌های جدید نوارهای آبیاری در ایران صورت گرفته است انشا الله در این قسمت هم خودکفا می شویم. ما می خواهیم که دیگر برای تامین مستریج استاندارد هم به خارج مراجعه نکنیم، چرا ما باید برویم مواد بروج با شرکت دیگری را بخریم؟ فقط به خاطر این که مشکل ما مستریج است. بقیه‌ی چیزهای آن هم با پتروشیمی‌ها جلسات داریم و با آن‌ها هم روی کیفیت مواد اولیه بحث داریم و داریم صحبت می کنیم. مسئله این است برای این که این را خلاصه کنیم اگر موفق به این موضوع هستید از طرف انجمان افرادی را که می خواهید در این کمیته باشند معرفی کنید.

آقای جمالیان هم از طرف انجمان پلی اتیلن معرفی می کنند. در این جلسه باییم در عرض سه چهار ماه آینده روی این مطلب کار کنیم به یک جمع بندی برسیم.

مهندس جمالیان: من البته در رابطه با بحث همین مواد اولیه و واردات یک توضیح بدهم، همین الان اگر ترکیه بخواهد در این مملکت لوله وارد کند از قیمت من پایین تر در می آید. ولی امروز وزارت صنعت، هر هفته که مناقصه‌ای برگزار می شود، به انجمان ما اعلام می کند که این مناقصه دارد برگزار می شود و این توافقنامه در

این را اگر شما استفاده بکنید احتمالاً با فرایند درست لوله‌ی شما PE100 خواهد بود به صورت گرید ذکر می‌کنند و نمی‌گویند مستریچ شرکت X یا Z بلکه می‌گویند مستریچ گرید A شرکت X و این چیزی است که می‌خواهیم تقاضات ها را هم شما ان شاء الله در نظر داشته باشید. حالا در کمیته‌ی فنی هم ما وقتی به یک دیتا شیتی رسیدیم، من به عنوان یک شرکت ممکن است ۱۰ گرید برای لوله داشته باشم یک گرید من هم در حقیقت می‌شود آن چیزی که مد نظر شما است و نهایتاً شما تصمیم می‌گیرید که همان گرید را بخرید یا بروید یک گرید دیگر را بخرید.

دکتر نازک دست: بیخشید من یک توضیحی بدهم. آقای مهندس فتح‌اللهی ما الان می‌خواهیم یک نوع مستریچ را با یک سری کیفیت بسازیم. آن چیزی که شما می‌گویید با این حرف ما یکی نیست. یاد ما باشد که ما فعلاً در این مقطع، یک نوع مستریچ با یک سری ویژگی های عمومی یکسان را، در این جا دستورالعملش را می‌نویسیم. حالا بر اساس این مشخصات کارخانجات رده بنایی می‌شود و فعلاً برای لوله فعلی مایک گرید بیشتر نمی‌نویسیم.

مهندس کوشکی

ما آمده است که می‌تواند ببرود و کترل بکند. ولی در بحث قیمت، زمان احتیاج هست.

مهندس فتح‌اللهی: بنظر بنده دیدگاه‌ها متفاوت است، چون محصول‌های ما متفاوت است. شرکت‌های لوله سازی وقتی مثلاً یک لوله‌ای را با سایز مشخص با مواد PE100 تولید می‌کنند آن یک گرید است یعنی شما تنوع گرید ندارید. این مسئله حتی در پتروشیمی هم این طوری نیست گرید PE100 جم هم یک گرید است. ولی ما در شرکت‌های مستریچ سازی این تنوع را به وفور داریم.

حتی برای یک اپلیکیشن، ممکن است ده تا گرید مختلف داشته باشیم. همان طور که در اسناد فنی هم احتمالاً مشاهده کردید شرکت‌هایی که Natural PE100 را تولید می‌کنند و بعد می‌آیند مستریچی توصیه می‌کنند حتی در دیتا شیت خود مستریچ‌هایی را توصیه می‌کنند که

”این که شما نگران کیفیت باشید، این تعهدی که شما نسبت به این لوله دارید، خیلی عالی است. ما هم در مجموعه‌ی خود داریم سعی می‌کیم این کار را بکنیم. انجمن مستریچ یک انجمن نوبایی است. از جهت این که شما نسبت به کیفیت حساس هستید، خیلی عالی است و ما هم هر گونه کمکی، چه انجمن، چه بقیه‌ی دوستان آماده خدمت و همکاری هستیم“